

dásaink sora évszázadok óta halmozódik. Eddig nagyrészt megtehettük, hogy azt mondjuk: baj, baj, de ha nincs pénzünk az orvoslására, az a mi bajunk, a mi ügyünk – a csatlakozással azonban alkalmazkodnunk kell a közös normákhoz, bármilyen nehézségeket is ró ez reánk.

Mind a lakosság, mind a hazai cégek körében sokan lesznek, akik számára a csatlakozás mérlege kezdettől fogva pozitív, akár nagyon pozitív is lesz. Elkerülhetetlen ugyanakkor, hogy az átrendeződés időszakának vesztesei is legyenek. És biztosan vesztesek lesznek azok, akik nem igyekeznek eleve minél jobban felkészülni

a változásokra, kitanulni az eljövendő szép új világ sajátosságait, lényegét, játékszabályait.

Intelligens ember, intelligens cég, ha az őt környező viszonyok, körülmények változásával kell szembenéznie, igyekszik mielőbb felmérni az új helyzetet, első lépésként pedig ehhez megismerni annak rendszerét, intézményi struktúráját. Aki sikeres akar lenni a csatlakozással eljövő szép új világban, annak mindenekelőtt ki kell ismernie azt, hogy erre építesse a stratégiáját. Ehhez, az alapok megismeréséhez és megértéséhez szolgálhat első, igen alapos átfogó bevezetőként ez a könyv. Éppen erre a célra alkották

meg. Választ ad az Európai Unióra vonatkozó leggyakoribb kérdésekre, és segít megérteni a vele, különösen pedig az intézményrendszerével és a szabályozásával kapcsolatos fogalmakat, tényeket. Létrehozása bizonyos értelemben ennek a világnak a filozófiáját tükrözi: segítünk neked, hogy segíthess magadon, és ne másokat hibáztass, ha ezt elmulasztod. A benne található tájékoztatás és útmutatás kiváló minőségére és megbízhatóságára pedig kétséget kizáró garancia, hogy eredetijét a világhírű *The Economist* adta ki.

Osman Péter

Luciano Garibaldi

Nézz vissza haraggal

A háborúk százada
Officina '96 Kiadó

Megyünk az Unióba. Senki sem tudhatja – sem ők, sem mi – pontosan, hogy mi mindent hoz ez nekünk, segítséget, könnyebbséget, nehézséget. Tudjuk, hogy nehéz időkben csatlakozunk, recesszió kísértete jár a világgazdaságban. Ha akarnák, sem tudnák olyan bőkezűen adni a támogatást az újonnan jövőknek, amint adták korábban az akkoriaknak. És a mai geopolitikai viszonyok is jóval kevésbé értékelik fel a beállást, mint a hajdani, kétpólusú világban.

A csatlakozásnak mindenképpen vannak elvitathatatlan nagy

pozitívumai. Biztosak lehetünk abban, hogy néhány évtized múltán az akkori utódaink helyeselni fogják, hogy tagjává tettük őket a közösségnek. És bizonyosnak ígérkezik, hogy a csatlakozással megszabadulunk egy lappangó rémtől, a helyi háborúk veszélyétől. Igazából ugyan most sem hiszszük, hogy a háború velünk is megtörténhet, de hát azt sem hitük volna, hogy a XX. század végén Európa közepén évekig lángolhatnak helyi háborúk. Megtörtént, és bizonyára sokakban idézte fel az első világháború utáni hí-

res mondást: „csak háború ne legyen”.

Természetünk jótéteménye, hogy hajlamosak vagyunk felejteni a rosszat. És van abban igazság, hogy aki nem ismeri a múltat, az arra ítéltetett, hogy megismételje annak hibáit.

Ágyúk torka bömböl az éjben, Villog köröttünk puskatűz, Millió ember vad gomolyban Vak gyűlölettel összetűz. Harcol kelet, nyugat, dél, észak, Vonaglik az egész világ És vérrel festett kép mutatja A legnagyobb világcsatát. (Barabás Ábel)

Egész világ nekünk zúdul, Barát, szomszéd elad rútot. Ne félj hazám: világ dőlhet, Magyar vérből tenger nőlhet: Tisza vize, Duna röggje Magyar marad mindörökre, Él az Isten, áll a honvéd! (Sík Sándor)

Hét ország útja fekete vér, A házak ormán füst és tűz lobog, Ki itt élt, vajjon merre kujtorog – Eléri még e gyilkos téli szél? Ezer halott a sárga halmokon: Ellenség, barát, idegen, rokon (Dutka Ákos)

Kevesen vannak ma tudatában, hány háború dúlt a XX. századot, hány konfliktusban gyilkolták, rombolták egymást népek, nemzetek. Döbbenetes, hogy még ebben a magát felvilágosodottnak, intellektuálisan magasan fejlettnak tartó korban is mennyire eszközéül használhatta, csatasorba állíthatta az embert az érdekek tüzelte gyilkos agresszió. És nagyon is elgondolkodtató, hogy a technikai fejlődést, amely kétségtelenül a fajunk szellemi erejét, alkotóképeségét dicséri, s amelytől az utódainknak mind szebb, gazdagabb jövőt remélnénk, nagyrészt – és gyakorta mindenek felett – a gyilkoló erőnk növelésére használtuk. Mondhatni persze, hogy a háborúkat a rút politikusok és tábornokok, vagy éppen a mögöttük rejtőző nagy manipulátorok „csinálják”, és mindenki más csak szegény áldozat, de tudjuk, hogy a tömeges öldöklésekben, népiirtásokban nagy és gyászos szerepe van a kismestereknek és a kollektív teljesítményeknek is. Felelős, aki feloldja a gátlásokat, ám nem kevésbé az is, aki hagyja magán eluralkodni a gátlástalanságot, aki elköveti az erőszakteteleket.

Ez az album, amelyben az eredeti fényképeké a főszerep, sokat megmutat a huszadik századi há-

borúk hentesmunkájából. Mondanivalóját e háborúk tüzeitől sötétlő fényképek hosszú és komor sora közvetíti, és annak lényege, hogy a támadó háborúban nincs semmi magasztos, felemelő, lelkesítő, csak szenvedés, pusztulás és

„Bizonyosnak ígérkezik, hogy a csatlakozással megszabadulunk egy lappangó rémtől, a helyi háborúk veszélyétől. Igazából ugyan most sem hisszük, hogy a háború velünk is megtörténhet, de hát azt sem hittük volna, hogy a XX. század végén Európa közepén évekig lángolhatnak helyi háborúk.”

„Ez az album, amelyben az eredeti fényképeké a főszerep, sokat megmutat a huszadik századi háborúk hentesmunkájából. Mondanivalóját e háborúk tüzeitől sötétlő fényképek hosszú és komor sora közvetíti, és annak lényege, hogy a támadó háborúban nincs semmi magasztos, felemelő, lelkesítő, csak szenvedés, pusztulás és nyomorúság.”

nyomorúság, s hogy átok és hazugság minden ige, amely ennek ellenkezőjét állítja.

Az első világháború után, amelynek borzalmairól az „Élet” Irodalmi Rt 1916-ban kiadott Háborús antológia c. válogatásából vett fenti idézetek is szólnak, sokan hitték, hogy az emberiség végre megtanulta, többé ne folya-modjék a mészárláshoz. Tudjuk, nem így lett, de talán nem mindenki tudja, hány helyi háború, „fegyveres főpróba” előzte meg a második nagy világégést. A könyv ezekről is áttekintést ad. És a második világháborúval sem lett vége, sőt... Sorolva innen, a tartalomjegyzékből: indokínai háború, arab izraeli háború (több is, és ki tudja, vége van-e már a soruknak), koreai háború, algériai háború (hét gyilkos, véres, terrorral

teli év!), vietnami háború, afganisztáni háború (a Szovjetunió egyetlen háborús veresége, amelybe a birodalom belerokkant), Falkland-háború, Öböl-háború, háború Afrikában (és a könyv csupán töredékét mondja

el annak, amit fekete Afrika szencsétlen népei a XX. század második felében egymás ellen elkövettek), és a mind közül hozánk legközelebb állók, a Balkán-háborúk. És ma óhatatlanul is feltolul, hogy talán már csak hetek választanak el egy újabb háborútól, amelyre most az USA készül, s amelyről aligha tudhatjuk, vajon békét, vagy éppen újabb borzalmakat hoz-e majd reánk.

A könyv alkotóinak szándéka világos: a hamis pátosz fátyla nélkül mutatják meg, leplezetlenül és a tanulság céljával, az Erő sötét oldalát. A tisztességes ember elgondolkodik – és örül annak, hogy remélhetően legalább a sokat szenvedett Európa megszabadul ettől a rémtől.

Osman Péter